

Instytut Pamięci Narodowej

[https://ipn.gov.pl/pl/100-bohaterow-na-100-le/104561,Jan-Hipolit-Litewski-ur-14-stycznia-1893-w-Raciazu-pow-Sierpc-zm-11-wrzesnia-1939.html](https://ipn.gov.pl/pl/100-bohaterow-na-100-le/104561,Jan-Hipolit-Litewski-ur-14-stycznia-1893-w-Raciazu-pow-Sierpc-zm-11-wrzesnia-1939)
29.04.2024, 11:08

Jan Hipolit Litewski (ur. 14 stycznia 1893 w Raciażu, pow. Sierpc, zm. 11 września 1939 pod Długoborzem) - pułkownik kawalerii.

Ppor. Litewski Jan, dowodząc szwadronem w boju pod Kutkami dn. 30 VI [19]20, został zaatakowany przez kilka szwadronów jazdy nieprzyjacielskiej, z których dwa obeszły lewe skrzydło, reszta zaś wpadła do wsi. Ppor. Litewski ze zwykłą sobie zimną krwią, połączoną z niezmiernym męstwem, rzucił się pierwszy na nieprzyjaciela pociągając swym przykładem ułanów szwadronu. Kozacy złamani w popłochu pierzchli, pozostawiając kilkanaście trupów i sztandar. (Wniosek na odznaczenie *Virtuti Militari*, 4 września 1920)

Ukończył 6 klas gimnazjum w Płocku, gdzie brał udział w strajku szkolnym w 1905. Od 1914 w Legionie Puławskim, następnie w 1 Pułku Ułanów. Po demobilizacji I Korpusu Polskiego w POW, uczestniczył w rozbrajaniu Niemców w listopadzie 1918, po czym wstąpił do Wojska Polskiego. Z krótkimi przerwami, od listopada 1918 do września 1939 służył w 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Od grudnia 1918 uczestniczył dowodząc plutonem w walkach z Ukraińcami, a od 1919 z bolszewikami. W 1920 dowódca 2 szwadronu. Od lutego do sierpnia 1921 słuchacz Centrum Wyszukolenia Kawalerii w Grudziądzu. W 1924 czasowo oficer sztabu Dowództwa XI Brygady Kawalerii. W 1927 przydzielony na trzy miesiące do Wojskowego Biura Historycznego. Od 1928 kwatermistrz, a w latach 1931-1935 zastępca dowódcy pułku. Od lipca 1935 do maja 1938 komendant Szkoły Podchorążych Kawalerii w Centrum Wyszukolenia Kawalerii w Grudziądzu. 14 maja 1938 mianowany dowódcą 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Poległ dowodząc

Jan Hipolit Litewski

pułkiem w kampanii polskiej 1939.
Pochowany pod polną gruszą koło wsi
Dąbrowa Wielka, w 1956 ekshumowany na
Cmentarz Powązkowski w Warszawie.

Awanse: podporucznik (1919), porucznik (1921), rotmistrz (1922), major (1928),
podpułkownik (1933), pułkownik (? - pośmiertnie).

Bibliografia

CAW, Kol. VM, Jan Litewski, I.482.90-8510; *Kawalerowie Virtuti Militari 1792-1945. Słownik biograficzny*, t. II, 1914-1921, cz. 2, red. B. Polak, Koszalin 1993, s. 118, 119; *Litewski Jan, Z żałobnej karty*, „Przegląd Kawalerii i Broni Pancernej”, Londyn, 1961 nr 22, s. 9, 10.